

تورم آبان ۱۴۰۱

معاونت بررسی های اقتصادی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

آذر ۱۴۰۱

تهیه کننده: مهسا رجیبی نژاد

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

آذر ۱۴۰۱

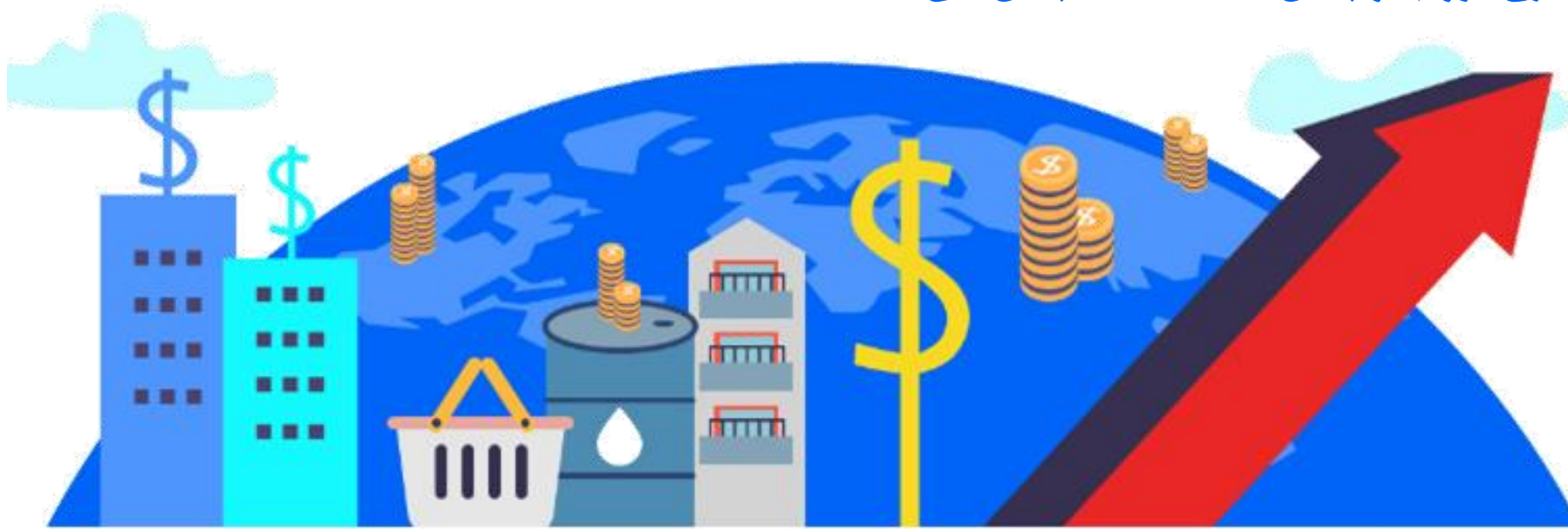
از طریق پست الکترونیکی زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

economic.tccim@gmail.com

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

مقدمه

تورم که افزایش سطح عمومی قیمت کالاها و خدمات را در کشور نشان می‌دهد، از جمله متغیرهای اقتصادی مهمی است که تحت تاثیر سازوکارهای اقتصادی و سیاسی قرار دارد. به طور کلی، این متغیر، در یک سال منتهی به آبان ۱۴۰۱، همچنان به روند صعودی خود ادامه داده است؛ هر چند تغییرات جزئی در وضعیت نرخ تورم ماهانه مشاهده می‌شود. در این مطلب، ضمن بررسی روند ماهانه تورم و اشاره به وضعیت فعلی آن در مناطق شهری و روستایی، عوامل مشارکت‌کننده در تورم آبان ۱۴۰۱ نیز مورد بررسی قرار گرفته و در پایان نیز با فرض سه سناریو، نرخ تورم در پایان سال ۱۴۰۱، پیش‌بینی شده است.

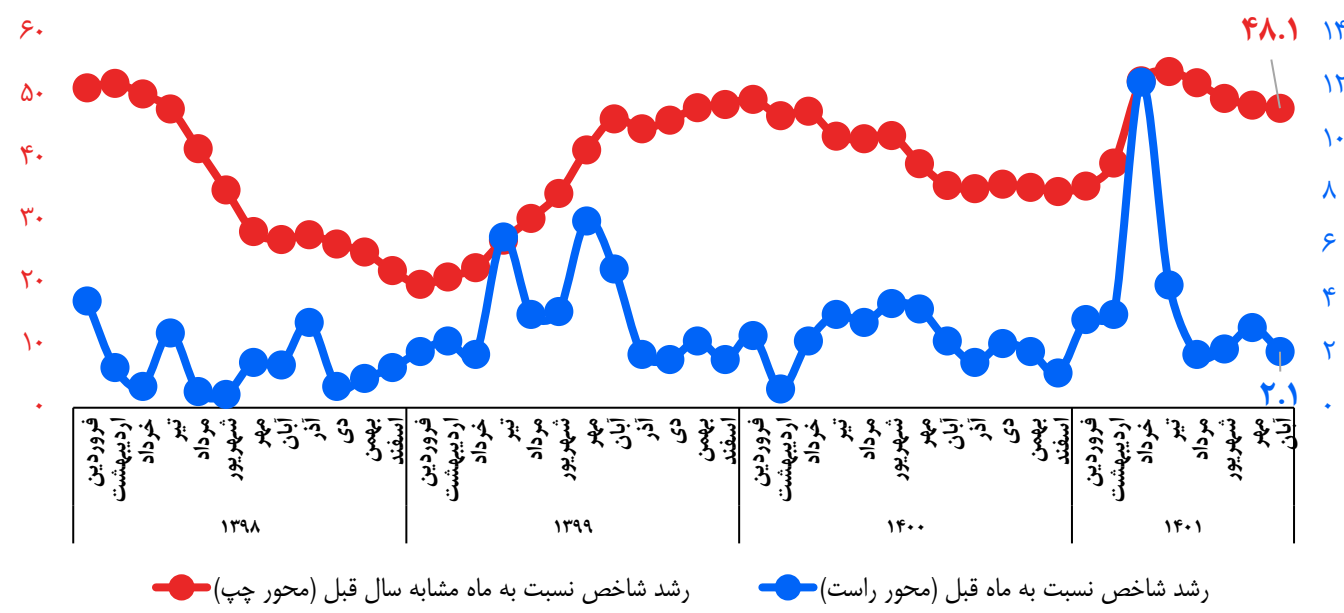
تورم آبان ۱۴۰۱

روند ماهانه تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، ۱۰۰ = ۱۳۹۵ (درصد)

در آبان ۱۴۰۱، برخلاف دو ماه گذشته از سرعت افزایش شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی کاسته شده و به ۲.۱ درصد نسبت به مهر ۱۴۰۱ رسیده است.

نرخ تورم نقطه به نقطه آبان ۱۴۰۱ (رشد شاخص کل قیمت نسبت به آبان ۱۴۰۰) برای چهارمین ماه پیاپی روند کاهشی را طی کرده و به ۴۸.۱ درصد رسیده است.

علیرغم کاهش نرخ تورم ماهانه و نقطه به نقطه در آبان ۱۴۰۱، نرخ تورم دوازده ماهه منتهی به این ماه، همچنان به روند صعودی خود ادامه و به ۴۴ درصد رسیده که در دهک‌های اول تا ششم، به بیش از این مقدار نیز می‌رسد. این نرخ برای دهک دهم با بیشترین مقدار هزینه‌ای، در سطح حدود ۴۲ درصد قرار داشته است.

نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به آبان ۱۴۰۱

نرخ تورم مناطق شهری و روستایی

مناطق شهری

مناطق روستایی

در آبان ۱۴۰۱، شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی نسبت به مهر ۱۴۰۱، حدود ۲.۱ درصد افزایش یافته که مشابه رقم متناظر برای خانوارهای شهری است، اما این شاخص، نسبت به آبان ۱۴۰۰، در مناطق روستایی با شیب ۵۲.۳ درصد افزایش پیدا کرده که حدود ۵ واحد درصد بیشتر از نرخ تورم متناظر در مناطق شهری است.

عامل مسلط بر افزایش شاخص قیمت مصرف‌کننده در مناطق شهری و روستایی طی آبان ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، افزایش قیمت گروه اقلام خوراکی و آشامیدنی است. با این تفاوت که در مناطق روستایی، سهم این اقلام از افزایش قیمت‌ها، بیش از مناطق شهری بوده که یکی از دلایل آن، ضریب اهمیت بالاتر گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها در محاسبه تورم روستایی نسبت به شهری است.

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

۲.۱٪

تورم ماهانه در آبان ۱۴۰۱

۲.۱٪

۴۷.۳٪

تورم نقطه به نقطه در آبان ۱۴۰۱

۵۲.۳٪

۴۳.۳٪

تورم ۱۲ ماهه منتهی به آبان ۱۴۰۱

۴۷.۴٪

عوامل دخیل در تورم / رشد شاخص نسبت به ماه مشابه سال قبل

افزایش ۴۸.۱ درصدی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در آبان ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل، ناشی از مشارکت ۳۳.۹ واحد درصدی گروه کالایی و ۱۴.۱ واحد درصدی گروه خدمات بوده است.

شایان ذکر است، کالاهای بی‌دوام با مشارکت ۲۸.۱ واحد درصد، بیشترین سهم از افزایش تورم طی بازه مورد بررسی را در میان کالاها از نظر ماندگاری دارند.

در میان گروه‌های مختلف کالایی، عامل مسلط بر افزایش ۴۸.۱ درصدی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در آبان ۱۴۰۱ در مقایسه با آبان ۱۴۰۰، خوراکی و آشامیدنی‌ها با سهم حدود ۲۴.۳ واحد درصدی بوده است. پس از خوراکی و آشامیدنی، مسکن (اجاره و خدمات تعمیر مسکن) و حمل و نقل، به ترتیب با سهم حدود ۸.۶ واحد درصد و ۳.۸ واحد درصد، مهم‌ترین عوامل در افزایش تورم مذکور بوده‌اند.

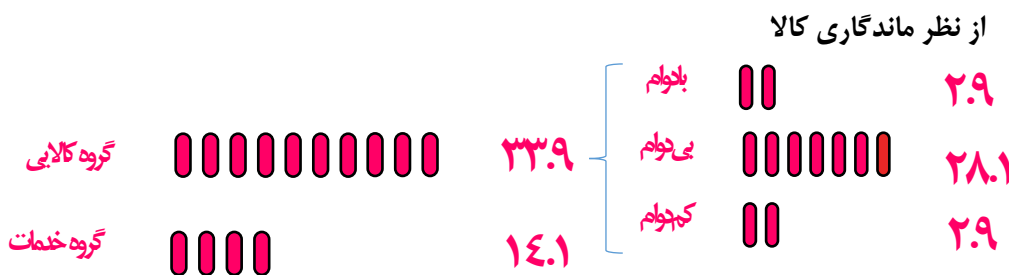
سه گروه کالایی ذکر شده به همراه گروه پوشاک و کفش و بهداشت و درمان حدود ۴۱.۶ واحد درصد از افزایش ۴۸.۱ درصدی تورم در بازه مذکور را به خود اختصاص داده‌اند. در میان عوامل مشارکت‌کننده در افزایش تورم فوق، ارتباطات و انرژی (آب، برق و سوخت)، کمترین مشارکت را داشته‌اند.

در اقلام خوراکی و آشامیدنی، نان و غلات، گوشت قرمز، سفید و فرآورده‌های آن و روغن‌ها و چربی‌ها به ترتیب با سهم ۵.۵ واحد درصد، ۴.۹ واحد درصد و ۳.۹ واحد درصد بیشترین تاثیر در افزایش تورم در آبان ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل را به خود اختصاص داده‌اند.

عوامل مشارکت‌کننده در افزایش ۴۸.۱ درصدی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در آبان ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل - واحد درصد

خوراکی و آشامیدنی
مسکن / اجاره و خدمات تعمیر واحد مسکونی
حمل و نقل
پوشاک و کفش
بهداشت و درمان
مبلمان و لوازم خانگی و نگهداری معمول آنها
کالاها و خدمات متفرقه
هتل و رستوران
تفریح و فرهنگ
آموزش
دخانیات
انرژی / آب، برق و سوخت
ارتباطات

عوامل دخیل در تورم / رشد شاخص نسبت به ماه قبل

افزایش ۲.۱ درصدی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در آبان ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل، ناشی از مشارکت ۱.۳ واحد درصدی گروه کالایی و ۰.۹+ واحد درصدی گروه خدمات بوده است.

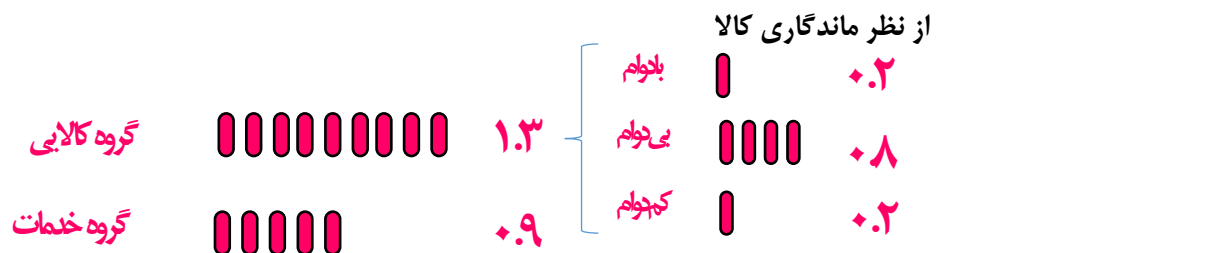
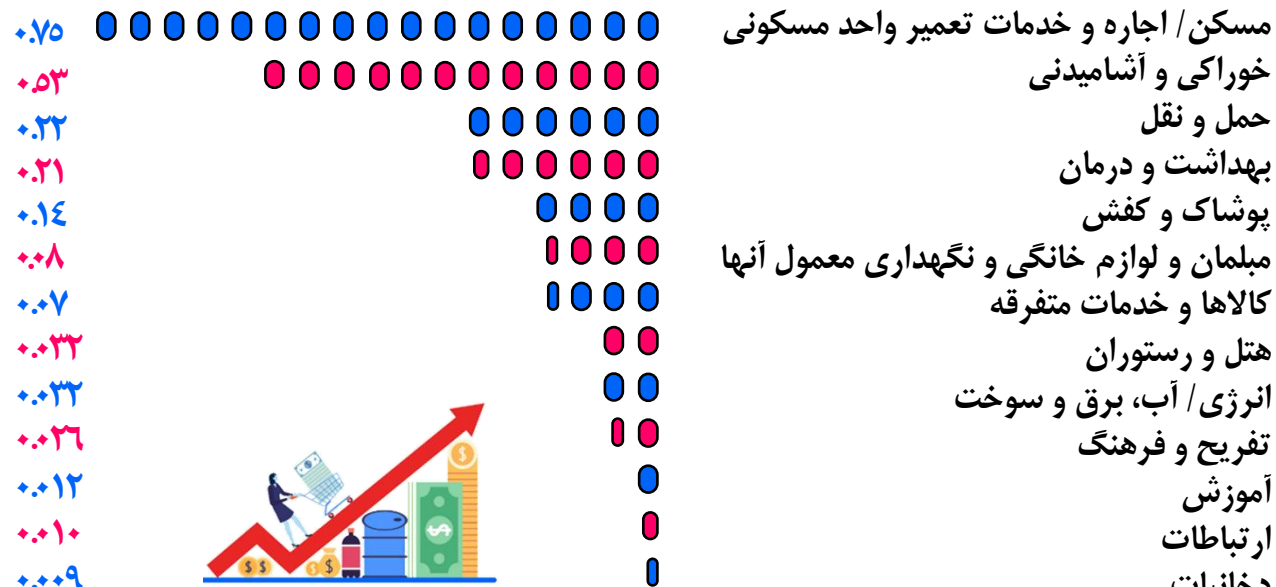
شایان ذکر است، کالاهای بی‌دوام با مشارکت ۰.۸+ واحد درصد، بیشترین سهم از افزایش تورم طی بازه مورد بررسی را در میان کالاها از نظر ماندگاری دارند.

در میان گروه‌های مختلف کالایی، عامل مسلط بر افزایش ۲.۱ درصدی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در آبان ۱۴۰۱ در مقایسه با مهر ۱۴۰۱، مسکن (اجاره و خدمات تعمیر مسکن) با سهم ۰.۷۵+ واحد درصدی بوده است. پس از این گروه، خوراکی و آشامیدنی و حمل و نقل، به ترتیب با سهم حدود ۰.۵۳+ واحد درصد و ۰.۳۲+ واحد درصد، مهم‌ترین عوامل در افزایش تورم مذکور بوده‌اند.

سه گروه کالایی ذکر شده به همراه گروه بهداشت و درمان و پوشاک و کفش و حدود ۱.۸۵ واحد درصد از افزایش ۲.۱ درصدی تورم در بازه مذکور را به خود اختصاص داده‌اند. در میان عوامل مشارکت‌کننده در افزایش تورم فوق، دخانیات و ارتباطات کمترین مشارکت را داشته‌اند.

در اقلام خوراکی و آشامیدنی، میوه و خشکبار، سبزیجات و گوشت قرمز، سفید و فرآورده‌های آن به ترتیب با سهم ۰.۱۹+ واحد درصد، ۰.۱۰+ واحد درصد و ۰.۰۹+ واحد درصد بیشترین تاثیر در افزایش تورم در آبان ۱۴۰۱ در مقایسه با ماه قبل را به خود اختصاص داده‌اند.

عوامل مشارکت‌کننده در افزایش ۲.۱ درصدی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در آبان ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل - واحد درصد

پیش‌بینی تورم سال ۱۴۰۱

طی هشت ماهه نخست سال ۱۴۰۱، شاخص بهای کالاها خدمات مصرفی، به طور متوسط ماهانه حدود ۴.۱ درصد رشد کرده است. طی مدت مذکور، تورم ماهانه در خرداد ۱۴۰۱ (۱۲.۲ درصد) بیشترین مقدار و در مرداد ۱۴۰۱ (۲ درصد) کمترین مقدار را به خود اختصاص داده است. در صورت تداوم روند افزایشی تورم ماهانه با سه سناریو افزایش ۱ درصد، ۲ درصد و ۳ درصد، تورم در پایان سال ۱۴۰۱، برای هر یک از این موارد، به ترتیب به ۴۶.۶، ۴۷.۹ و ۴۹.۳ درصد خواهد رسید که همچنان بیش از نرخ تورم پیش‌بینی شده توسط صندوق بین‌المللی پول در اکتبر ۲۰۲۲ (۴۰ درصد) است.

چشم‌انداز تورم ایران برای سال ۱۴۰۱ - درصد

